

Bruselj, 16.3.2020
COM(2020) 115 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU
IN SVETU**

COVID-19: začasna omejitev nenujnih potovanj v EU

Kriza zaradi koronavirusa je zdaj pandemija, ki se je razširila po vsem svetu, z zabeleženimi primeri na petih celinah. Globalizacija in mednarodno gibanje ljudi ustvarjata razmere, ki omogočajo širjenje virusa prek meja. Kriza na področju javnega zdravja je zaradi potovanj v več državah privedla do veliko „uvoženih“ primerov, ki so vedno pogostejše povzročali lokalne izbruhe s postopnim, vendar obsežnim prenašanjem znotraj skupnosti. Prej ko se izgubi povezava med verigo prenašanja in potovanjem, hitreje se okrepi lokalno prenašanje, kar ustvarja velik pritisk na sisteme zdravstvenega varstva.

Trenutno velja, da je Evropska unija središče pandemije COVID-19. V zadnjih nekaj tednih so države članice sprejele številne drastične ukrepe za omejitev širjenja virusa. Vendar se je število primerov okužbe s COVID-19 v kratkem času skokovito povečalo, zaradi česar so se sistemi zdravstvenega varstva v državah članicah znašli pod velikim pritiskom, ki se prav tako iz dneva v dan skokovito povečuje.

Čeprav po mnenju Svetovne zdravstvene organizacije omejitve potovanj na splošno ne veljajo za nujnejši način boja proti pandemiji, je zaradi hitrega širjenja COVID-19 bistveno, da EU in države članice sprejmejo nujne, takojšnje in usklajene ukrepe, ne le za varovanje javnega zdravja naših prebivalcev, temveč tudi za preprečevanje nadaljnjega širjenja virusa iz EU v druge države, kot je bilo zaznано v zadnjih tednih.

Omejitve potovanj bi morale biti osredotočene na drastično zmanjšanje števila prihajajočih potnikov na zunanjih mejah Unije, s čimer bi se tudi upočasnil prenos v druge države ob njihovem vračanju, in odvrčanje državljanov EU in drugih oseb, ki prebivajo na širšem območju EU, od potovanja v druge države¹.

Komisija s tem sporočilom priporoča Evropskemu svetu, naj ukrepa, da bi voditelji držav oziroma vlad držav članic schengenskega območja, skupaj z njihovimi partnerji v pridruženih schengenskih državah, hitro sprejeli usklajeno odločitev o uporabi začasne omejitve nujnih potovanj iz tretjih držav na širše območje EU.

Zunanja meja EU mora delovati kot varnostni pas za **vse schengenske države**. To je v skupnem interesu in je skupna odgovornost. V trenutnih razmerah, ko je koronavirus zdaj razširjen po vsej EU, režim zunanje meje ponuja priložnost za usklajeno ukrepanje držav članic, da bi omejili širjenje virusa po svetu.

Morebitne ukrepe na zunanji meji je treba **izvajati na vseh delih zunanje meje EU**. Začasna omejitev potovanj bi lahko bila učinkovita le, če **jo bodo schengenske države hkrati in enotno sprejele ter izvajale za vse zunanje meje**. Neusklajeno omejevanje potovanj s strani posameznih držav članic na njihovih delih zunanjih meja je lahko neučinkovito. Vsako enostransko odločitev schengenske države o uporabi začasne omejitve potovanj na njenem delu zunanjih meja bi lahko zlahka ogrozili tisti, ki bi vstopili na schengensko območje na drugem delu zunanjih meja; podobno usklajena odločitev zahteva sodelovanje vseh.

Tak ukrep bi omogočil tudi odpravo nadzora na notranjih mejah, ki ga je več držav članic nedavno ponovno uvedlo v prizadevanju za omejitev širjenja virusa. Ta ukrep bi lahko resno

¹ „Širše območje EU“ bi moralo vključevati vse schengenske države članice (vključno z Bolgarijo, Hrvaško, Ciprom in Romunijo) ter štiri pridružene schengenske države. Če se odločita za uskladitev ukrepov, bi vključevalo tudi Irsko in Združeno kraljestvo.

vplival na delovanje enotnega trga, ker je za EU in schengensko območje značilna visoka stopnja povezanosti, saj vsak dan milijoni ljudi prečkajo notranje meje.

Področje uporabe

Začasna omejitev potovanj bi se morala uporabljati za vsa nujna potovanja iz tretjih držav na širše območje EU.

Da bi imela začasna omejitev potovanj želeni učinek v smislu zaježitve širjenja virusa, je treba izjeme omejiti na potovanja za nujne namene².

Iz začasne omejitve potovanj morajo biti **izvzeti državljani vseh držav članic EU in pridruženih schengenskih držav**³, ki se vračajo domov. Ta izjema mora veljati za:

- vse državljane EU⁴ in državljane pridruženih schengenskih držav ter njihove družinske člane;
- državljane tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v skladu z direktivo o dolgoročnem prebivanju⁵, in osebe, ki imajo pravico do prebivanja na podlagi drugih direktiv EU ali nacionalne zakonodaje ali ki imajo nacionalne vizume za dolgoročno prebivanje.

Omejitev se prav tako se ne bi smela uporabljati za druge potnike, ki opravljajo nujno funkcijo ali imajo nujno potrebo, kar vključuje:

- zdravstvene delavce, zdravstvene raziskovalce in tiste, ki skrbijo za starejše;
- obmejne delavce;
- prevoznike, ki opravljajo prevoz blaga, in druge zaposlene v prevozniškem sektorju v potrebnem obsegu;
- diplomate, uslužbence mednarodnih organizacij, vojake in humanitarne delavce, ki opravljajo svoje naloge;
- potnike v tranzitu⁶;
- potnike, ki potujejo iz nujnih družinskih razlogov;
- osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito ali iz drugih humanitarnih razlogov.

Za posameznike, ki jim je dovoljeno vstopiti na širše območje EU, bi bilo treba izvajati usklajene in okrepljene zdravstvene preglede⁷.

Trajanje

² Posebna tranzitna shema za Kaliningrad bi se morala še naprej uporabljati, vendar se vlaki, ki jih zajema ta shema, ne bi smeli ustavljati na ozemlju schengenskega območja.

³ Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica.

⁴ Državljan Združenega kraljestva je treba do konca leta 2020 še vedno obravnavati enako kot državljane EU.

⁵ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, UL L 16, 23.1.2004, str. 44.

⁶ Vključno s tistimi, ki se vračajo v domovino s konzularno pomočjo.

⁷ Smernice o ukrepih za upravljanje meja za namene varovanja zdravja in zagotavljanja razpoložljivosti blaga in osnovnih storitev, 16.3.2020, C(2020) 1753 final.

Začasna omejitev potovanj bi morala veljati 30 dni. Vsako morebitno podaljšanje tega obdobja bi bilo treba oceniti glede na nadaljnji razvoj dogodkov.

Zaključek

Za začasno omejitev nenujnih potovanj iz tretjih držav na širše območje EU je potrebna **usklajena odločitev na ravni EU** v dogovoru s pridruženimi schengenskimi državami.

V ta namen Komisija poziva Evropski svet, naj ukrepa, da bi voditelji držav oziroma vlad držav članic schengenskega območja, skupaj z njihovimi partnerji v pridruženih schengenskih državah, hitro sprejeli **odločitev o uporabi omejitve nenujnih potovanj iz tretjih držav na širše območje EU s takojšnjim učinkom** za vse dele zunanjih meja schengenskega območja.

Irsko in Združeno kraljestvo se ob upoštevanju skupnega potovalnega območja prav tako poziva k izvajanju te začasne omejitve potovanj.

Države članice EU in pridružene schengenske države bi morale tudi močno spodbujati državljane in prebivalce, da ne potujejo zunaj njihovih ozemelj, da bi preprečili nadaljnje širjenje virusa v druge države.